

Vandringar våren 2022

Tisdag den 1 februari träffades 13 vandringsugna på parkeringen vid Röra Rost badplats. Under natten hade det snöat några centimeter och Röra tycks vara ett snöigt ställe. År 2021 den 17/2 hade just Röra den mesta uppmätta nysnön i hela Sverige, 11 cm. Från utsikten, där vi inte såg något alls för att det var så disigt, gick vi tre stigar genom skogen mellan de olika Röra Skogsvägarna som går ner mot Stigfjorden. Det var ju en kort vandring idag och det kanske var tur. Backen upp från parkeringen var riktigt hal och vi fick hjälpas åt att få på lite sand och ris, men fick ta ny fart flera gånger för att köra upp alla bilarna.

Tisdag 8 februari. 10 bilar fick lagom plats på parkeringen i Södra Kroksdal. Vi var 15 personer och valde att gå gångvägen förbi villorna innan vi vek av på den lilla stigen ner mot Nordvik. Stigen bort förbi sommarhusen och bredvid gårdarna var väl trampad. Uppe vid torpet gjorde vi en avstickare ner till vindskyddet. Silva läste om hur det var i torpet när Edit och hennes syskon bodde där och pappan byggde det nya huset. Bort över ängarna där det tidigare har varit en stätta gick vi en bit där vattenverket nu ser över sin ledning ner mot Märkesten och vek av mot dalgången bort mot Kullen.

Tisdag 15 februari. Idag parkerade vi vid Häggvalls skolan och gick upp på motionsslingan och förbi några av de nio frisbeegolf korgarna. Nere vid gamla Häggvall tvärade vi över ängarna mot Buhalla och vidare bort till stugområdet i Röreviken. En liten fin stig gick ner till badet och längs stranden. Trapporna upp till vägen var branta och skogsstigen upp på berget var riktigt blöt efter allt regnande i helgen. Tur att vi gick uppför. Vi fick gå en lite bit på Solbacken och svängde sen upp till vindskyddet som ligger vid frisbeegolften. Solen tittade fram en liten stund på oss 15 vandrare.

Tisdag 22 februari Går blå vandringsled bort till Sundsby som omnämns redan på 1300 talet och var då av mindre betydelse. 1625 ärvde Margaretha Huitfeldt gården och utökade den tillsammans med sin man Thomas Dyre och byggde upp ett stort godskomplex kring fjordarna i Bohuslän. 1658 hade Sundsby 27 gårdsbruk och 1660 hade det ökat till 53 gårdar. Efter hennes död 1683 testamenterades huvudgårdarna Sundsby och Åby med underliggande gårdar till en stipendieinrättning till stöd för fattiga begåvade ungdomar i Bohuslän. Den gamla gården brann 1720 och en ny byggnad uppfördes 1763. Därefter har gården byggts till och om flera gånger för att 1983 säljas till Jesper Rudbäck. Sedan 2003 äger Tjörns kommun byggnaderna och en del av parken.

Tisdag 1 mars trots att det småregnade när vi samlades vid Sjötången så var vi 17 personer som gick upp till Bränneberget där 7 "häxor" och en "trollkarl" miste livet 1672. Malin från Herrön var en av de läkekunniga kvinnorna som trots både tortyr och vattenprov och fängelse på Marstrand aldrig erkände sig som häxa.

Vi fortsatte upp till klapperstensfältet som ligger högst upp i Myggenäs. Detta Fossila klapperstensfält kallas ibland stentorg och har bildats då vågor satte stenar i rörelse och som genom landhöjning nu ligger långt upp på land. På Höga kusten i Ångermanland finns världens högst belägna klapperstensfält 280 m ö h. På norra Hanös norra del finns ett område som heter Bönsäcken som sticker ut som en sporre i havet och flyttar sig i läge påverkat av havets vågrörelser

Tisdag 8 mars 18 vandrare gick med oss från parkeringen vid gamla missionshuset i Hjärteby. Det var lite småkyligt när vi gick upp till de fina hagarna med sin rostiga konst av Kent Borglund. Vi gick den fina stigen uppe på bergsryggen och hade en fin utsikt över Valla hed. Vid Sörby grotta. läste Anne om jätten som var så ledsen för att han inte orkade äta upp all gröt. Strax efter grottan gick vi uppför branten och rundade Sörby Vale och gick genom den fina skogen ner mot Kihl och kom tillbaka på en skogsväg till konsthagen.

Tisdag 15 mars Inte så soligt som det har varit de senaste dagarna men skönt vårväder. 22 personer mötte upp vid parkeringen i Toröd. Vi valde att gå förbi tennisplanen och gick genom dalgången och ängsvägen. Nere vid den lilla båthamnen mitt emot Vik hade vi fin utsikt mot Toröds fornborg. Fornborgarna var i bruk under järnåldern 1-500 e Kr. Det går att komma upp på borgen från NO genom en skreva som är stängd av en 40 m lång 2-6 m bred vall av stenar. Längst in i skrevan ligger ett klippblock man måste krypa under. I ekskogen SV om fornborgen har funnits flera boplatser. Vi gick ner på Toröds Byväg och längs stranden till båthamnen på östra sidan och gick även ner till badstranden.

Tisdag 22 mars I det fina vårvädret gick vi från Halsbäcks brygga där det funnits både trankokeri och sillsalterier. De senaste dagarnas värme har lockat fram en del blåsippor. Andra ovanliga växter som finns i området är länets bästa lokal för den starkt hotade arten kustgentiana. Även ett och annat gullviveblad sticker upp i gräset. I den stora läviken säger sägnen att det legat en stad vid namn Mittsburg som senare ska ha sjunkit i havet. Stad är nog till att ta i, på gammalt bohusmål menas snarare hamnplats eller utmark. Enligt upptecknare Fredlund 1897 låg fordom en stad på Björshuvud som flyttades till platsen där gamla Uddevalla förr låg en bit ut i byfjorden. Vid undersökning har det hittats kol och sotlager 30 cm under markytan, fragment av djurben samt silvermynt präglat i Oslo. Platsen har ibland kallats för Mostom vilket skulle kunna vara en missuppfattning av Marstrand.

Tisdag 29 mars Det blev en fin skogsvandring från Lekanders i Tyfta genom skogen till Olsby slott. Klippan som reser sig nästan lodrätt ligger längst in i viken av nuvarande vattenmagasin i dalen mellan Tolleby och Tyfta. När borgen användes på stenåldern-Järnåldern var havsvatten nivån mycket högre och vikingarna kunde segla ända fram till klippan. Det finns två naturliga skrevor för att kunna ta sig upp på borgen som är 150 x 50 meter och 60 m hög. I båda två kan man se övertorvade rester av en mur. Alla som gick med oss ville gå upp på klippan och njuta av utsikten och vi valde att klättra ner genom den norra skrevan. På Kringla.se finns beskrivning och en skiss över borgens utsträckning.

Tisdag 5 april Denna gång parkerade vi i Stockevik och valde att gå över ängarna mot Morik, Via trapporna kom vi upp till Hamnera som är utmarker för både Morik och Stockevik. Där finns fortfarande två hus kvar och rester syns från gamla murar och fruktträd. I slutningen ner mot Bö Tjärn blommade blåsipparna för fullt och vi fick en fin utsikt ner mot Hummersund på väg tillbaka mot Morik.

Tisdag 12 april Vi samlades vid Bräcke hembygds museum i ett ärligt vårväder. Vid Stavstenarna med gravar från stenåldern och järnåldern, både som domarringar hållkistor och runda högar. Anne läste om jätten Stave från Orust som var osams med en annan jätte längre söderut och kastade stora stenar på varandra. Olika skogsstigar och grusvägar går ner mot den gamla skjutbanan vid fornborgen. De första vitsipporna har slagit ut i en söderglänta. Skogsvägen ut mot Åker går genom en härlig mossbevuxen skog. På dagens vandring blir vi rejält utskälda när vi går förbi tre olika hundgårdar och går förbi Kaltorp tillbaka mot Bräcke.

Tisdag 19 april Från den före detta campingen i Kuballe går vi upp mot Håltet och tar oss upp förbi de små rösen på en väl upptrampad stig på sydsidan av Vetteberget. Det är en härlig dag och vi njuter av utsikten över fjorden där vattnet inte ens krusar sig. Röset är en fantastisk skapelse som inte bara är en stor hög av stenar. På flera ställen runt högen syns det tydligt hur väl gravhögen från bronsåldern en gång varit uppbyggd. Den östra rödade leden ner mot Kuballe är lätt att gå och den sidan av berget är skogbevuxen. Vi kommer ner genom byn i Kuballe och går bort till bilarna

Tisdag 26 april Så har vi kommit till vårens sista vandring. 27 personer mötte upp vår lokalguide vid kyrkogården på St Askerön. Den anlades i början av 1900 talet av Anders Olsson som var bördig från Tjörn. Vår guide berättade mycket intressant om öarna och alla kända svenskar som på olika sätt har varit verksamma under åren. Nere vid Danestan på ostsidan fanns ett monument från den tiden då Askerön hade ett övningsområde för kanonbåtar som roddes dit från Göteborg lastade med kanonkulor med en kanon placerad i fören. Det sägs att en del kulor hamnade ändå på Orust. Vi stannade till för att fika vid den Lilla Handeln som hade öppnat för oss idag. Det blev en hel del asfalt idag men vi hittade en del fina skogsstigar och kom så småningom ner till Fiskevik längs ner i söder. Därifrån gick båtturerna in till Stenungsund. St Askerön hör till Norums församling i Stenungsund. La Askerön hör till Valla på Tjörn och Säckebäck och Varekilnsnäs som vi passerade hör till Orust. Märklig uppdelning av öarna i fjorden

Höstens vandringar

Tisdag 6/9 En strålande fin höstdag träffades 17 vandrare vid Styckens bageri.

Vi gick ner mot Nordviksstrand och smet in bakom lagården och genade bort till vägen mot Kvarnviken. Stigen ner på Inre näset har vuxit igen en del sen i våras, men var ändå lätt att hitta bort mot den steniga branten som leder ner till Hasseldalen.

Så sent som på 50 talet togs planerna upp igen för att göra en säkrare vattenväg innanför Hjärterön.

Den skulle gå från Bö Kile genom hasseldalen bort mot Nordviksstrand. Kanalen skulle bli 400 m lång, 6 meter djup och 36 meter bred. Kostnaden då beräknades till 4,8 miljoner men projektet avslogs i Kommunikationsdepartementet.

Vi gick ända ut till Lilla Jungfruhålets kummel och pratade om olika farleder och tillbud som vi varit med om när båttrafiken är som livligast.

Tillbaka gick vi lite annorlunda stigar men kom ändå rätt så småningom.

Tisdag 13/9 Yr hade spått rätt regnig eftermiddag, men så blev det inte. Vi gick från Boab förbi hyreshusen i Toftenäs ner till grinden och följde den nya leden över berget mot Toftenäs Strand.

Redan 1594 nämns Toftenäs då biskop Jens Nilsson steg iland på en obebodd strand.

1698 kom Stenkyrkas nya altarpopsats till Tjörn via Toftenäs Strand och 1701 kom även en ny predikstol som skulle till Stenkyrka. Under sillperioderna fanns 12 kittlar på trankokeriet vid Toftenäs och 4 kittlar vid Båsen. Två bröder hade segelmakeri vid stranden och de skar till segelduken på gräsbacken strax söder om den nuvarande vägen.

Gemensamt beslutade vi att fortsätta på leden som går norröver mot Båsen och Oskarsvik. Solen och blåsten hade torkat upp bergen så det var inga problem att följa stigen som slingrar sej upp och ner förbi skrevorna. Ett gäng lurviga tjurar stod och betade på stigen, men vi gjorde en liten omväg och tjurarna var mer intresserade av att äta gräset och gav oss knappt en blick.

Tisdag 20/9 Idag mötte vi upp vid missionskyrkan i Bleket. I slutet av Brondalsvägen börjar en stig som går över bergen bort till Tosskärr. Det är bara att följa vättarna som markerar stigen. Tosskärr är en av Sveriges äldsta boplatser från Stenåldern. Här bodde människor för 10 000 år sedan. Havet låg då ca 50 meter högre än det gör idag.

Uppe i skogen hittade vi stigen som tog oss upp till en fantastisk utsikt där vi försökte orientera oss. Från toppen fick vi en känsla av att både Åstol och Dyrön har landkontakt med övriga Tjörn.

Den fina stigen fortsatte ner till Håltet och de gamla fina husen. Men vi valde att följa en annan fina dalgång förbi den lilla sjön med de fina bergen mot Källdalen och vi gick vägen tillbaka till parkeringen.

Tisdag 27/9

Det blev ett uppehåll mellan regnskurarna och vi gick från parkeringen vid Swedbank i Källekärr. Från gångvägen svängde vi in i skogen och gick den fina slingan bort mot Olofs Hage och Kåtorp. Där förr var vägs ände pågår nu ett husbygge. Men vi vek in över hygget och kom fram till den lilla skogsvägen som går ner till Dösevägen. Vi hade fått fin hjälp av en boende i området och följde en snitslad stig tillbaka till motionsslingan och var tillbaka till bilarna minuten innan regnet kom tillbaka.

Tisdag 4/10

Vi samlades på parkeringen i Sundsby och hälsade 3 nya vandrare välkomna att gå med oss. Blå vandringsled uppför berget är enkel att följa. Det var torrt men ändå lite jobbigt att gå uppför det branta berget. Som ett kännemärke för att hitta stigen till Krossen är att passera 2 spänger och före ett nedramlat träd över leden gå en stig till höger. Denna går genom en fin gammal skog och avslutas mitt på gårdsplanen vid gården Krossen väster om bergskedjan. I boken sägner från Tjörn av Gunnel Kristiansson läste vi hur Margaretha Huitfeldt gjorde för att komma över gården när Krossenbonden inte kunde ersätta Frun för diverse tjänster som Frun gjort för bonden.

Det går en annan skogsväg upp till skogen och där följde vi hygget ner till Mjörnvägen. Sen tidigare har vi fått lov att gå upp vid gården Källdalen och kom åter till springareken där enligt sägnen springaren från Orust stupade när han red med bud till Kung Alf i Borgareberget.

Tisdag 11/10 Det blåste kraftigt när vi vandrade i Stockevik. Björn tog täten och på den lilla bron över till Vrångsholmen var vi tvungna att gå två och två och hålla varandra i handen för att stå emot blåsten. På Vrångsholmen utanför Skutviken har det funnits flera trankokerier. På betryggande avstånd från bebyggelsen finns fortfarande den gamla krutkällaren kvar.

Tisdag 18/10 från färjeläget på Härön gick vi ut på Stavsundsholmen som var en egen ö före landhöjningen. När fiskeläget etablerats i Kyrkesund i slutet av 1700 talet var det 70-80 personer som bodde på holmen. I slutet av 1800-talet växte det upp guanofabriker salterier och beredningsindustri, även storsjöfiske och bondseglation blomstrade och det stora sädesmagasinet som nu är restaurang hade stor betydelse.

Vandringen till Holmudden var bra markerad och på en del ställen lite svårgången upp till röset på sydspetsen. Vi vände tillbaka och gick förbi Hjärtat som står högt upp och har ett antal hänglås fastsatta av kärlekspar.

Från bebyggelsen i Kyrkesund på Tjörnlandet följde vi leden upp till St Olovs valar och ner mot parkeringen på spängerna som var riktigt hala i höstvädet.

Tisdag 25/10 Det var väldigt disigt ut över Hakefjorden när vi parkerade vid Berga Brygga. Anne berättade om Berga by som har anor långt tillbaks. De som odlade marken där fraktade helst sina varor till Uddevalla för att slippa den farliga färden över Hakefjorden mot Marstrand. Vi gick på de fina skogsstigarna ner mot Bökeviken och vidare bort mot Skulten och beundrade Buddastatyn som blickar ut över den fina stengårdsgården (Hagåln) Vid Lind läste Anne berättelsen om den förorättade nissen på gården. Fler historier fick vi av Greger som kom med sin traktor. Gårdarna Lind och Rörvik har länge varit i fejd. Rörvik hörde till Norge och Lind stod på danskarnas sida. Solen tittade fram en liten stund när vi gick tillbaka till bryggan.

Tisdag 1/11 Vandringen började vid Lions och vi gick upp till Bautastenarna där Anne berättade om slaget som stod i Morik mellan skottarna som landsteg i Hummersund och kung Alf som bodde på Borgeberget. Många blev dräpta och man tror att Morik fått namn efter mordrike. Det går en härlig stig från Stätten som ansluter till vandringen runt Bö Tjärn och den följde vi förbi vattenverket och gick tillbaka den gamla byvägen genom Tolleby.

Tisdag 8/11 Idag startade vi vid Klövedals kyrka och följde en gammal kyrkväg ner till Toröd. Vid en bäck ligger en kvarnsten och det har funnits 5 kvarnar vid bäcken som fått extra tillflöde genom en fördämning längre upp i dalen. I Toröd passerade vi gården som är den äldsta byggnaden i Toröd och sen gick vi längs Viks Kile nedanför berget med fornborgen och passerade klättervägen. Från Vik gick vi en annan gammal kyrkväg tillbaks till bilarna.

Tisdag 15/11 Parkeringen vid Pilane skulpturpark är fri så här i höstrusket när vi träffas för dagens vandring. Lite småduggigt är det när vi läser om gravfältet som används under flera århundraden. Vi följer den lilla stigen ner till Långekärrens skola och över mot Ellingseröd. I den fina svampskogen går vi längs den gamla kyrkvägen som går från Limhall till Klövedal. När vi har passerat vägen mot Kyrkesund och går upp i stugområdena är det ingen som väljer att gå kortaste vägen utan alla går med via Gul fjell. Vi följer cykelvägen tillbaka mot parkeringen

Tisdag 22/11 På vår sista vandring var det vinterväglag. Lite vitt på marken och -1 i luften. Vi gick från Klädesholmens kyrkogård på trollstigen men svängde av bort mot Hurvens källa innan vi kom ner till Bäcke Vik. Nästan längst in på Vaviksbacke står skylten mot Järneken som troligen är Sveriges enda som växer vilt. Runt omkring den stora eken gror nu flera små nya plantor. Tog av på stigen förbi Gästgiveriet ner mot Båtvik och svängde av upp mot skolan och gick Trollstigen tillbaka mot bygdegården och gick längs bryggan till ishallen.